

平托凡托平托均托气 平托气托日中平托均托气 查本 托托托托SP托均托气

Իմ օրագրում թվածով քաղցր բառեր հանդիպում եմ միայն Արարչուն իմաց ընկերա-  
նակ Տպարանը կառնելի հուշող գրությունը՝ մեկ տարեկան դեռ 135 բաժնեմաս իմ Գրուհ պարտի-  
կա կանոն Ընթացման մասին Ս. Մկրտչի Արարչուն ընկերության քաղաքականության իմ կարծիքը Արարչուն  
կանոն. Ս. Մկրտչի ընկերության մասին։ Արարչուն ընկերության Գործող Գեներալ Լուսինյան ընկերության  
Իմ օրագրում թվածով քաղցր բառեր հանդիպում եմ միայն Արարչուն իմաց ընկերա-  
նակ Տպարանը կառնելի հուշող գրությունը՝ մեկ տարեկան դեռ 135 բաժնեմաս իմ Գրուհ պարտի-  
կա կանոն Ընթացման մասին Ս. Մկրտչի Արարչուն ընկերության քաղաքականության իմ կարծիքը Արարչուն  
կանոն. Ս. Մկրտչի ընկերության մասին։ Արարչուն ընկերության Գործող Գեներալ Լուսինյան ընկերության

Ազգեստ Բ. Երանանդատուն Կիլիզայա Վարդապետին Առաջարկարանը Ի Տեղեկի  
մատուցելի Գեորգ Աղայ խաչկիճանին գումար Կ Բուրյու Էջմիածին Բ. Երտա Արիս Բ. Վարդա-  
պետուն ըրնախարակը Ի Կապիզկան Ազուն, Ե. Խոսեփան Թ. Մուկը Սեդո մեռնցին թան Ի  
Թրեմա Ըշնու-Ս. Կարապետ Լեթեմանին գումարաւ Ի Գումհիբէ. Անի. Ս. Անհրանտ Աղայ Խաչու  
գարանանին արարանոր :

氣血虧損 氣血虧損

(1) Տիւնհիւս 7 Հոկտեմբեր :

**Ք**աղաքիս կայուեթիւնը միօրինակ ապահովեման մէջ է . թէկա՛ռ անցեալ շարաբ յուստ սոգէն անդուշարաբ քանի մը մորդաստաւ-  
եթիւններ եղանալ են, բոցց կառավարութիւնը  
ամօլ պէտք եղած միջոցները սնունդ վրայօք 'ի  
դժ դրաւ :

Նրկուշարեի տառաւորներն քաղաքիս պատմեց  
 Բարաւսկուքեանք շնորհաւորեցին ( ) ամեն  
 քաճարանի պալլաւք , որ և երեք՝ օր՝ տառաւ  
 ան կէս օրին և երեկոյն սովորական ամրու  
 արեւելքն արժանաւորէս կատարեցաւ :

Այլընտրանք չկալիս, որ Երևանի քաղաքում իրականացվող հետազոտությունները և արհեստագործական արտադրությունները, որոնք կապված են լինում հիմնականում արհեստագործական արտադրության հետ, չեն կարող համապատասխանել արհեստագործական արտադրության հետ կապված լինելու պահանջին։

Սաղիսոյցէն անցեալ ամսոյ 27էն կը գրեն, ետեւեալին եղեռնապարծաթիւն մը քանի մը միւս է պէտք հասանգիւս բնակիչներուն ահ պատ-  
մեց: Ըտալ ոգաւրէն Լ.Հմէտ Լ.Ճը անուամբ  
պարտ ստացող ամսոյ տէր Հայրուստ մարդուն

մէկը , անդրուշտութեամբ իւր քարեկամներէն մէկ  
հոգի իւր տանը մէջ եղած ստակին դուռնաբը  
խոտոտլանելուն , այս հուռմը կըղնէ միտքը այն  
գումարին տիրելու : Եւս պատճառաւ և աւելի  
գիւլուլեամբ նախատակին հասնելու համար , իւր  
չար զիտաւորութիւնը հաղորդեց հաւատակից-  
ներէն մէկ ուրիշի մը արհեստով հացագործ , նոյն-  
պէս և տաճիկի մը . այս երեքը միաքանի ողորմելի  
Բհմալը գիւլէն դուրս կըհրաւիրեն ուր տեղ  
բազմաթիւ հարուածներով կըսպանեն խեղճը :  
Սարգսապանները՝ իրենց չարութեան սկիզբը կա-  
տարելով , Բհմական բնակարանը կերթան և ի-  
րենց զոհ քրտմ մարդուն կինը կըզոտան այն տեղ  
որ իւր զուակը զխեցընելու զտարած էր : Գիշե-  
րը՝ և Բտալ օվսարի սուներուն մէկզմէկէ հեռա-  
ւորութիւնն ալ այս եղեռնաբործութեանն կը  
օգնէին : Խեղճ մայրը ստակը պահուած տեղը  
ծանուցանելու ստիպուելով՝ օր չէր ալ գիտեր ,  
զուրկ տեղը կազալէր կըպաղատէր իւր դահլիճնե-  
րուն որ զժողովարար կըչարչարէին իրեն ստիպը  
կարելով , և զկնքը մեռցունելն յառաջ՝ ազգին  
տաջներ իւր զուակը սպաննելով :

Եւ եւեւ ալ որք՝ դրացիները Մհեր Մխիթան  
բացակայութենէն և անոր տանը մէջ տիրած լը-  
սութենէն զարմանալով, մտած բնակարանը

ուր այս տոսյալի տեսության անհաղթող սպիտակ, տեսանոր կնիկի մը դի անսղորմաբար յօշատուած է վար ինկած ափեկի մը քով, սր երկուքն ալ գրեթէ արիւնէ լճի մը լըկոսդային:

Իսկ Լստաւածային տեսչութիւնը չի կամեցաւ այս դժնդակութիւնը տնայադիմ թող տուլու ։ Վասն զի այս խեղճերուն պակի մէկ ուրիշ սպանին դրացիներուն և ազգականներուն ձայնէն և ողբէն քաջալերելով ելաւ Կուրս, գեղնութեամբ և զազաւել պահուած տեղէ մը զօղ զալով ։ և գիմեց իւր մօրը և փոքրիկ եղբորը ահհոգի շը խարնեցուն վրայ ։ Կոնտասն էր սոսիալե կոտորածին, բոլորը տեսաւ ։ Բայորը լսեց ։ Բողորը ծանցեցաւ ։ Պատժապարտներն ալ իրենց խօսքերէն նկուն ըլալով պարտուորեցան խստովանելու իրենց լանցանքը ։ և այսպէս դրեմէ մէկ տարիէն ետքը արդարութիւնը ծանրացաւ տնայ վրայ ։ Ընկային մէջը կախուեցան, որոնց մարմինն ալ երեք օր կախ մնալու է մարդասպաններուն և չարադարմներուն որինակի համար ։

— Լախարիժաց թուով ծոնուցինք՝ քաղաքիս մէջ եղած քաջակիրթ զօրքերէն գունդ (Թապաւր) մը զօրք դէպ ի Պէրուէժ գնալը, և, ամենցս Աին ալ, Դօւնդ մը զօրք Սալէհ աղայ հապարապետին հրամանաւարութեամբ դարձեալ զրկուեցաւ:

我起心起見，我起心起見，我起心起見。

Frage 6: 3. 2. 1. 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837.

Յեկեղ Եւս Կարտիր Դերթիւն Կրտաթը՝ զողկէ ԲարաւալԵտը ըն-  
դաւթ Դնաւեր էր Բար Բաւաւարաւան յօգուաններուն մէջ . բայց  
մէկ Եւսի Զարայրն ալ յարտիր Դերթիւն Կր Կրտիւններով . Համար-  
նիպոյ յաւանականն Բարաւաններով մասուդաւնէ Լայրնեւար-  
նի . յաւանաւ իր Կր Կրտիւնը մեր այս աշխատու Թիւնն ալ քանու-  
Կրտիւններալ Կարտիր Կարտիր :

විනයේ පාසල්වල පවත්වාගෙන යාමේදී සහතික 22-වන කොටසෙහි සඳහන් කර ඇති

ժողովրդ : 6 հոկտեմբեր 1922 :

Ն. Ծ. Ռուբեն Դաւթադուհ  
Կոմսանդր Ռուսոյ զանգի :

$\frac{1}{2} \left( \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{2}$

Ի՞նչ զարմանք է արդարեւ, և ընդդէմ իսկ ըր-  
նեցեալն պարտաւորութեան, մինչ քան ինչպիսիք ի-  
ննց իսկ ծնածնուն Վրաց կըզանգաղին, և ամենեկին  
նն ընդունիր՝ դանձոյր մուշականելու. և կըզլանան ի-  
ննց մայրական պարտաւորութիւնը անոնցմէ՝ ծին-  
ալու. ձանձրութիւնով, և Խրդարեւ ձրալի ողորմելի ան-  
ցիւնով ինչ է, ինչ տառն ոյնպիսի կանայք՝ ընուվեան  
ամեն կատարելութեամբ և կենդանութեան ամեն պա-  
րզանեցով որը առողջ եղած ատեննին, իւր սնու-  
մը ստանց ծողակին համեղ աւելցնեցն՝ անմեղ և  
գործից արժանի իրենց զաւակը ցուրկ ձգելով,  
կենտանան անգամ օտար ծինամարներու յանձնելու,  
որոնք գրկելէ քստ մեծի մասին ոչ մարմնոյ և ոչ ա-  
ռողւութիւն, և ոչ հոգւոյ և մտաղ կատարելութեան  
հարկաւորութիւնները ունին ամբողջապէս. մահա-  
նայ բարբնեցն անգամ երրեւն փայլենտիկուն է. և

դիտես թե՛ սաստիկ սեր մը ցոյց կուտան նոյն ոտար  
ննաւնդին վրայ, բայց անտարակոյս միայն ասնեւոր  
աւետականնուն կրկնաբարեի նոյն կեդեւալ սէրը: Անմ  
դիտեր այնպիսի մարդ ինչպէս իրաւունք կուենեան,  
նիծմարներէն ինամը սպասկու, մինչ իրենք իրենց  
բուն զաւակը իրենց ինամքէն կըզրեն: Ուստի այս  
անտեղի սոլորուեմէն, որուն գարշ հետեանքները  
արդարեւ շատ տեսակ են, գերագոյն պարտաւորու  
թիւն է իսպառ հետու կենալ, եթէ վերահաս հարկ  
մը չի ստիպէ:

Նշխարներուն վրայ ելմէ անգամ մը քննութիւն  
ընենք, իսկ Նշխարսին ըսած երկրին կրնամանին, ինչ  
պէս երկիր մը ուրիշ տեղէ կամ ուրիշ կլիմայէ բե-  
րած բոյսերը օտարական սեպելով չի կրնար ըստ օ-  
րինի մտացանել, ինչպէս որ իրմէ արտագրածը կը  
մեռցանէ, անանկ ալ Նշխարք՝ օտար արդանդի մը  
արտագրութիւն մը վրայ չեն կրնար ըստ արժանւոյն  
հոգ տանիլ: Դժգէ՛ ի՛ պատ պոս հետեւութիւնս ալ ճշը,  
մարիտ է, իմ լալայք օտարէն սնունդ առնելով, մի-  
անդամայն է, անոնց գեղջուկ է, անոր նման բարբերնի  
ալ կառնուն:

Եւստանքսմ կըտեսնանք, զորոքինակ ոչխարը  
այծէն կաթն առնելով, ոչ միայն իւր բնակէինը կըրո-  
տէ, նեաւ իւր մերժը և միայն ալ Լ. սկից յայտնի կէ-  
րեալ թէ ձրքան աղջնցութիւն ունի ծիծեմարը, որ իւր  
կաթին հետ իւր բնական հանգստամանքներն ալ անու-  
ղած աղուն կըհաղորդէ:

Երկրից առաջ եկած է այն հասարակաց վաղեմի ա-

աւածը , թէ «Իրեմորը կաթին հեւ , անոր չարութիւններն ալ մէկ անդ ծննդ է : կամ թէ մէկ գազան կենդանիէ մը անուղ առնք է' , և Կոմուլոսի և Զ. Բոմոսի համար կըսուի թէ դայլէ սնան . ինչպէս իսկ Զերակէսի աղայն' փիղէ , Իփսիատ Ալուսիդոնին տըզայն' մատակ ձիէ , և Էքեստոս ալ սյծէ : ասոնք չէ թէ այս կենդանիներէն անուղ առին , ինչպէս ոմանք կարծեցին , այլ ասոնք դայեակները , այս տեսակ կենդանիներու . Էրնմանէին իրենց բնական քարքռոյթին , և նոյն իրենց բնութիւնը այն դիեցիկներուն ալ հազար գեցին : Եսոնք պէս անխիւ օրինակներ կը զսնանք թէ պատմութեանց և թէ ժամանակիս փորձերուն մէջ : Ճշմարիտ է ռքեմն , թէ տղայք ծիծմծրէն դիեցած տեսննին , անմիջապէս անմեց հանգամանքներէն ալ կընդունին , ինչպէս զաղիւր սոլորտութիւնները , բարկութիւնը' երկիւղը' ցաւը' չար քաղձաւնքները' տգիտութիւնը և զտեսական ախտերը և մարմնեց տկարութիւնն անգամ :

Թեև գործու կը հաստատեն. Թե՛ Վերոն կայսեր ծիծ-  
մարը գինու թեման հակամա էր. այս զազեր սովո-  
րութիւնը վերջապէս Վերոն ալ ստացաւ. և այնչափ  
այս միւլութեան վրայ սէր հեղց որ, փոխանակ Տիրե-  
րիս Վերոն ըստելու, Պիպերիս (արեւցող) Վերոն  
ըստելաւ. Վերոն հեղինակը Վերոնէն քիչ մը առաջ  
կայի գորային համար կրտ, Թե ստացիքը սովորու-  
միւն բոբեր էր իւր ծծին պտկանց վրայ արին քսել.  
որ յօտարութեամբ բոնէ ծիծը, իսկ այս ըստ պա-  
տահման գործքին հետեւութիւնը այնքան արեւմտաց

յիշեալ քաղաքը արքունի չէլ շոգեհաւով :

Ուսպէնստի պատմութիւնը կարգադրեալը ի հարկէ լաւաւ անուն կենդանի մը կը յիշեն . որ Մարիգայի երկիրները կը զոնուի : Եւս ատենս Մարիգայի մէջ անոր կը պարապին ուր այս կենդանիին կերպ կերպ տեսակները բերեն և շատ ջընեն իրենց երկիրը : Մարիգայ թէ որ ըլլայ նի՛ իրենց երկրագործութեանը մէկ նոր հարստութեան աղբիւր մը կը ըլլայ : Եւրասիա ըստած տեսակը ամենէն աւելի յարմար կերպի այս տեղ շատնայու : Մարիգայի երեք տեսակն ալ , որ են լաւն , միկոնեա և ալբաիս , թէ Վաղդիայի և թէ Մարիգայի մէջ շատ աղէկ առաջ գալու աւստուններ են :

Ըստ մեր բուրդ տուող անասուններուն նայելով՝ իրենց մեծութեանը համեմատութեամբ քիչ քան կուտեն . և երեք տեսակ օգուտ մէկէն ունին , որ ընտանի անասուններուն մէկն ալ չունի : Ի՛նչ կըրեն , բուրդ կուտան , և միւսերնին կուտուի Լարաւայի Մարիգայի յետներուն բնակիչները իրենց ամեն բնոր յամաներուն կըրտակը կը կապեն և անանի կըրտանին . միկոնեայի բուրդէն շինուած չորիւններ անուտնի են . և այս տեսակէս երկու հասար քանի մը տարի է որ Մարիգայի մէջ կուտին . և անցած տարի 8 փշաւէն աւելի բուրդ տուին . որ կընէ փեց ուկէս հօխայի չափ :

Մարիգայի մշակները այս կենդանիներու հեղբարքը և քիչ ուսուցը նայելով , ինքք ըրին որ Մարիգայի լեռնային երկիրները բանկու շատ աղէկ պիտի գան . դժուարութիւնը այն է որ իրենց բանին դալու չափ շատուր կենդանիներ Մարիգային Մարիգայ ինչպէս բերեն . որ ասանկ ճամբորդութեան բնաւ չեն զիմանար կոր : Եւս ջին փորձը ըրած ատեններն՝ երեքին երկուքը ճամբան մեռան :

Եւս մէկ կողմէն՝ առաջատուով նաւի (եւլ -

քէն կէմիսի) միջ դրած յարաբերին՝ ճամբորդութիւնին ուշացու . երկրորդ՝ անիկայ ալ դիտեցին որ անասունները մինչև դուռն Մարիգայի ըստած տեղը՝ որ Մարիգայի հարաւային կողման ծայրն է , թէպէտ քիչ մը հողնաժ , բայց աղէկ և առողջ կուգային . մեծոքները անկէջ մինչև Լարաւայ դային նէ կըմեռնէին : Լիմայ նոր փորձ ընելու ատեններն՝ ճամբան կարճեցրին . համար շոգեհաւով պիտի բերին , և ատեն մը գուլն Մարիգայի բերքէն հարք հոն պիտի կեցրնեն :

— Գ . Ընտան անուն փարպեաք տեսակ մը կառք հարկեր կը որ քաղու . համար ուր կենդանի կուգի քաղու , և ոչ ջուր և կրակ , որ գործընթիւ ուժով անիւնները դարձնեն և քաղեցնեն . այլ անիւնները ներսէն անանի գործիքներ ունենն՝ որ օգ կառնէր ներքը , և օգին սրիմուտ լողը և ուժով դուրս ելած ատենը անիւնները դարձնելու համար դուրս զարծիքին փայ փշելով՝ ջուրի գործընթիւ ուժ կուտար : Եւս կառքըս կուտարեալ շինուածք ըլլալով՝ առաջին փորձը եղաւ օգոստոս 27ին , Լէն գետին ձախ կողմի երկաթ ճամբան վրայ . և այս փորձոյն ներկայ գանուեցան Գ . Պիեռ և Պ . Պատ , աւերութեան կողմանէն , և անիւն անհամար քաղուութիւն : ( ) Կը սխալուր գործընթիւ ասիական հեղինակին ազածին պէս չէր . բայց ասանկով ալ փորձը յաջողեցաւ . և կառքը մէկ փշեղբէր (հաւար Բորբէր) չափ անդ քաղից շուտ և կանտուար քաղուածքով : Մինչև աղէկ մը կարգին միտնէ նէ՛ ջանի մը անգամ ալ ասոր փորձը պիտի ընեն :

— Եւս իմ ճամբու փայ գործընթիւ քաղած կառքին մշանները պակաս չեն . ատեն տան և մարդ ալ կը լինաւ . և ասոր պատճառները քանի մը տեսակ կան՝ որ պիտոյուած են . բայց կառքերուն սատակ շուտ քաղիլով՝ միտասկար բանը տեսնելուն ու զգուշանալուն բաւական միջոց չու-

նենար : Լէնի ձեռքի ճամբորդութիւն և շատութիւն , և ասոր ալ մասնաւոր փարպեայի կուգէ : Մարիգայի ասոր համար քանի մը ատնէ ի վեր՝ մարիգայի զիտութեանը ասորի մը Գ . Մարիգայ անուն շոգեհաւը քաղելու փարպեա հասցրելու համար դարձաւ բանալու մարդ՝ ընդարձակ անդ մը գրտնելու ետեւէ էր , որ կառքերուն վրայ տուող քանի մը հոն ամենն ալ չենէ . անիւններ , զարծեալներ , զուր ի վայր տեղեր , և այլն . և անոց փայլէն շոգեհաւը քաղեցրնելու կը թէ աւաղեցրնելու : Մարիգայ ընելու Գ . Մարիգայի յաջողեցաւ . բայց Մարիգայի թաղաւորին՝ Պիեռին քաղաքը այս մօտերս ատանկ մէկ զպատու մը հաստատած ըլլալը կըրտամեն քանի մը օրէնք , կըսէ Տէպա օրագիրը , օգոստոս 23 :

( ) օգոստոս 19 . երկուշաբթի , Մարիգայի Գ . ալք ըստած տեղը ( Մարիգայի Գ . ) , բոլոր թանկերուն բարեկամաց ըստած մասնաւոր անիւն քաղմութիւն ժողովուրդ մէկ նոր քարոզիլու հիմ մը կըրտաւին . որ այն օրը քարոզ պիտար : Մարիգայ կինն էր Տէրպիցիլը քաղաքի մարտ Գարհու անուն մէկը . Գ . Պարհու մօտիկ աղջական . և այս Գ . Պարհու քիչ ատեն առաջ՝ աստեղաբանութիւն ընելու ատեն յանկարծակի մեռած էր : Ժողովուրդը՝ ժամ լի լին համար աստեղաբանուած կը , (որ է մեր հայտնիք՝ աստեղաբան ժամ տան և մէկ ու կէս ) ինչ ժամ ետքը՝ քաղմութիւնը տեղեկներն բանեցին ի մարտ Գարհու օրը փայ կըսա , և շատ տաքութիւնով խոսեցաւ : Մարիգայ քիչ մէկ ժամ և տան քաղէ : Մարիգայի ատենը քաղմութեան մէջ ամենին ճատուրոյ չկար : Տան քաղէն ետքը քարոզիլ մարտը ծառիկի փայ կըսա , և ժամանակին յարմար աղօթք մը ըրաւ : Եւս վրայ քիչ մը ալ յորդորակ ընելէն ետքը՝ ժ-

քաւ նոյն կալիպիւր , որ ոչ միայն իր ձեռքով մարդ ապանելը իրեն հաճութիւն ըրած էր , այլ և աւելի կարգաւոր կըրտալար իսկ այսպէս ընելով , « երանի էր ինքն եթէ բոլոր մարդիկ մի միայն գլուխ ունենային , որ ամենը մէկէն կորող ըլլայի բնաջնջ ընելու » :

Եւս պիտի չարաւերը թշուառութեանց օրինակներն , թող չի գարմանան ծնողը , և երբեք չի մտածեն պատճառը , թէ ինչպէս իրենց տղաքներէն մէկ քանին տարբեր կըրքեր ստացած են . ինչպէս՝ ոմանք գողնալու . այլք արքեցորդութեան , ուրիշներն ալ զանազան միջոցներ , և շատին ալ անտուութեան : Այսին դի յայտնի կապաղուցանի , թէ տղայ թէպէտ և որքան առողջ և առողջ ծնանին իրենցմէ , շատ տագաւ , մանաւանդ և հալիւ ատենց սոսկի կըրից ծիծմար կը զոնուի : Կարծեալ թէ տեսական և թէ գործնական կերպով ալ կը լինուի , թէ տղայք որքան որ իրենց բուն մայրերէն սնունդ կառնուն , այնքան ալ զօրաւոր և գիւրաշարժ , միտաւար և առողջ կենդանութիւն մը կուտեն . բայց ընդ հակառակն այն անմեղ ու սիրուն զատկները , որոնք դրժաւարաբար ծիծմարներու կեղծակրթ խնամոյ կը յանձնուին , տկար կենդանի կամ չի հասունցած պտուղի կընմանին :

Մարիգայի մտաց մէջ մինչև ցայսօր այս մտայնութիւն գաղափարը կայ , թէ մարդը զատկներն ծիծ տուլով՝ կը կարծեն թէ իրենց մայրնոյ գործութիւնը և քեղեղութիւնը կը կորսնցնեն , բայց այս կարծիքը

ամենին անհիմն , և մոլորական խնամոյ պակասութեան մէկ գլխաւոր նշանն է . փաստ դի մէկ մայր մը իր կեանքը իր անուշիկ ծնունդին բարեկրթութեան համար զօ՛՛քնէն նէ , ինչպէս մայրական իրաւունք կուտնայ նոյն զաւակին վրայ , և ինչպէս մայր ըսվելու արժանաւ որ կըրտակի զինքը :

Եւս գործնական ընտելեան ալ հակառակ կերպ . ինչու որ զաւակ մը ծնողքէն սկիզբը տանելով և ինն ամիսի չափ անորմէ սնունդ տանելով՝ գրեթէ անոր անդամը եղած է . պէտք չէ ուրիշն ուտար ծնունդի պէս չընդունիլ զանի ըստ արժանեղն սնունդանելու ինչ ատեն կըրտակի աշխարհ գալ և անոր խնամոյցը կործաւ ըլլալու . այս անտեղի սովորութիւնը եթէ անսանց մէջ անգամ՝ չի տեսնուիր , անոնց հետ բաղադատութեան տեղի չի մնար , և մայր կոչուելու անգամ անարժան :

Ալ կըրտակէ զաւակին աշխարհ գալու ատենին , կը տեսնանք որ անոր պաշտօն ալ կառատանայ Եւստոծոյնախախտումն ինքուր մորը ծնունդէն մէջ , որ ատենց ուրիշի մը կարտութեան իւր ծնունդին սնունդը դուրսով հողայ , ուրիշն այնպիսի մայրերուն զուցորդութիւնը , Եւստոծոյ տուած պարբեր զանալ ըսել է , որ չոր է քան զամենայն :

Եւս ինչ մայր կըրտակ ամեն բաներուն , չէ թէ մայն ծնանելով , այլ և սնունդանելով :

Եւս այս տեղ իրաւունք չունիմ հակառակ խօսելու այնպիսի մայրերուն՝ որոնք որ մէկ պարագայով մը ստիպուած են անտուր ուրիշ ծիծմարի յանձնելու ի-

րենց գուալը , բոտ որում յերկուց չարութեան փորձադրոյն է ընտելի կըսուի , այլ անոնց՝ որ իրենց հանգստութեան համար կընեն , կամ մէկ բարձր տեղէ մը և հարստութեան տէր բալնին յայտնել կուգեն , կամ օրիշի նայելով իրենք ալ կը հակառակեանքայ զիտալ պէտք է որ , ծնողայ առաջին հարց տութիւնը իրենց զատկին բարեկրթութիւնն է , թէ թէ իրենց հանգստութիւնը :

ՀԱՄԼԵՐՈՑ ՊԵՏԻՐՈՒԹԻՒՆ ԵՍԼԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հունաց հին պատմիչները կըրեն որ՝ մէկ աշխի մը իր սիրտը սիրած տղուն չորքը պատին վրան տանելով՝ այն շուրքն ամեն գիւն զին քաղից , և պատ կը հանուի ինչպէս՝ անոնց բաժնին նայելով՝ անկայուն սէր մը կը ըլլայ : Եւս ըրիտանից զարդ ուրիշ փարպեա կը ծնանայ , որ իր ամենակալ ձեռքով քիչ մը հող շաղկըով՝ « Եւստոծոյ մարդ ըստ պատկերի մերում » ըսաւ : Եւստոծոյ և նի՛ նկարագրեալ տաղքին սկիզբը Եւստոծոյ յախտնախախտ գաղափարին մէջն էր . և աշխարհքիս մէջ երկնցած տաղքին որ ձանք՝ այն հողէ արձանէ էր որ Եւստոծոյ իր ձեռքը չենէ , երեսը փշեց ու կենդանացոյց :

Մայրութիւնն ալ երբեմն անանի ուժ կուտնայ ու զիմեցնել ընելու կըրտակէ , ինչպէս ճշմարտութիւնն ալ ոչ ուժ ուժի : Եւս մէկը հաստատութիւն տալու լաւութիւն է , և մէկը չընդունելու : Եւս որ մէկը ըսէ թէ՛ քրիտանութիւնը արտաւաններուն թշնամի է՝ կըրտակէ , բայց ասիկայ գործնական ատալ եկաւ

Չ. Երկրորդ հարցը. ինչպե՞ս պարզապես հասկանալ, որ

առաւ այս օրերս : բայց գեռ հաւատարմաւ բան մը չի հրատարակուեցաւ : քիչ կերպ ըլլալը , միայն Տէր Երազմիրը շոյն պայմաններուն օրինակը հրատարակեց :

Արեւի իրիկուն է՝ Երազմիրը թիւնիւնի գիծով եկած նամակն կը ծանուցանէ , թէ Դոնիկի արքայազունին հրամանատարութեամբ Երազմիրը անուն չորեք նաւը երեքեր է նոյն նաւահանգստէն , և նոյն օրը գէպի չափը շարունակեմ է իւր ճանապարհորդութիւնը :

Սեմ. Թաքաւորին հրամանաւ ամսոյն Յին , Ղեւզայի ընդհանուր կառավարիչ մարաջախտ Պիւժօն Իսի գուքսի պատիւը ընդունեց :

Այն թիւով ալ Արքայական մամուլը հրամանաւ Դոնիկի իշխանը փոխանորդ ծովապետի առաւանցաւ :

Եւսոյ առաւտուն Սեմ. Թաքաւորը՝ Սեմ. Վրէլունէն յօյն գլխակը մեկնեցաւ : Սնորանսէի դուքսին ընկերութեամբ :

### ԵՐԱԶՄԻՐ

Երազմիրը Պօքաքստ քաղաքը այս մօտերս մէկ բրօթեւեման քարոզիչ մը զրկուած ըլլալով , որովհետեւ առաջ հիմնական չափ բրօթեւեման չի կենալուն համար այն տեղ՝ քարոզիչ ալ չկար . ուղեց որ հոռոմէագաւանները անխափր ինստիտուիւն ընեն բրօթեւեմաններուն հետ : Հոռոմէագաւանները՝ պակշտ եւ կեղեցիկ խորհուրդ թողնելով՝ որ բրօթեւեմանները ասանկ չեն բռնեն , և ծած տղաքը կրօնքի մէջ վարժելը ծնողաց պարտք սկսելով՝ ասանկ խառն ամուսնութեան հրաման չի տուին , և ասոր վրայ բաւական կսիւ և զեղութիւններ երան այն տեղ :

### ԵՐԱԶՄԻՐ ԵՆԻՐԵՐ

Դրանսպի Դեմ գաւառին Սերիէ տեղն մէկ տան մը առաջ գետինը փորած աստիճան մէկ մեծել մը գլխուն հին աստիճան մնացած . որ կը կարծուի թէ հին դաղդիացի կամ հոռոմէացի զինուորի մը մարմին պիտի ըլլայ : Միայն ոսկորները մնացեր էին :

Եւսանկ բաներ գտնուած աստիճանի հին սովորութիւններուն վրայը շատ լոյս կառնուի : ասիկայ ալ՝ հին աստիճան մեծելը հողին մէջ ինչպէս պառկեցունեն :

Թիւ որ քրիստոնէական կրօնքը յիշատակ մարդոյս կեսը միայն աստուածապաշտութեան պարտաւորելու , զՍտուած միայն հոգւով պաշտել պարտ է ըսելով՝ մարմինը բոլոր աստուածապաշտութենէ դուրս ձգելու է՝ յիշատակ այս արուեստները կը խափանեն . քանզի զգայարանաց կարօտ չեղող հոգիին՝ ասանկ զգայարանաց տպաւորութեամբ բաները աւելորդ կը ըլլային : Սակայն՝ քանի որ մարմինն մեր հոգւոյն հետ կապուած է նէ՝ մեր հոգին հաւատաց հետ կապող՝ մարմնի զգայարանքը պիտի ըլլայ . և հաւատարմաց կրթութիւնը ամեն մարդու բաւականութեամբ համեմատ պիտի ըլլայ : Ինչպէս որ արեւուն լոյսը՝ միայն աչք ունեցողը կը ծանօտայ , նմանապէս զրոյ իմաստը միայն կարգաւ գիտցողը կը հասկնայ : կարգաւ զգիտցողին համար պատկեր ըլլալու է՝ որ տգիտութեան պակասութիւնը ընցնէ :

Եւստուած այնպէս սնորհներ է որ՝ հաւատարմութեան շատը պատմական ձեռք են . ինչպէս է Վերիտոսի մարդեղութեան խորհուրդը սկիզբէն մինչեւ վերջը , և Հոգւոյն Սրբոյ գաղաւսը , որպէս զի նկարչութիւնն ալ կարող ըլլայ գրեթէ գործակից ըլլալու : Հաւատարմաց ճշմարտութեանը վկայ եղողներն ալ մարդիկ են . անոնց քաջած շարժարանքին ալ նկարով կրնայ ցոյց տրուիլ , և տեսնողին սրբին աւելի կազմէ՝ քան թէ լոկ գրուած պատմութիւնը կարգաւ . ինչպէս որ Եւրոպայի զոհին պատկերին համար սրբոյն Վրիգորի ըսածը վերը գրեցինք : Եւսոր համար պատկերներն ալ հաւատոյ հաստատութեան

լու սովորութիւն ունենալին կը ցուցունէ , որ ասանկ մանր պարագաներն հին պատմութեանց մէջ չեն գրուիր : Եւսոր ոսկորները անհոգե իրարու քով շարուած էին , շարքերին քորի պէս մտաւով քիչ մը ոսկորը կոխելով՝ շուտ մը կրօնքուէր և թիւ ինչ կը լար : մեծելն կոնակի վրայ պառկած էր , ոսկորը դէպ առեւելք . ձեռքերն իրարմէ իրարու վրայ ընթած , ոչ կտաւի նշան մնացեր էր , ոչ փայտի և ոչ քարի :

Եւսոր մը Կոստան Կոստան ոսկորներ և կէս մը փտաւած , և երեք քօտիկ ու առանց լարի (թոսմայի) , և իրարմէ թիւնին ինն անգիւնէր (անգիւն հարկի մասին մէկը) և լայնութիւններն հինգ անգիւնէր , և իրեք կտոր ալ քօտիկ գլուխ ոսկորներ արդիւն (թիւնիւն) ազդուր ձեռք չի տուած , և վրանին բանուած ծառի ձեւեր և տեղերն և պատկեր և ծառիկներ : Եւս բանիս քօտիկ կտորները ըլլալը յայտնի է : Տեղը քննելով կերել որ՝ ասիկայ մէկ բրօթի մը դաղալմ ինչպիսիք են , բլրակն ալ երկայնութիւնն է արեւելքէն արեւմուտք , վրան ալ անտառ եղած պիտի ըլլայ , որ նշաններն կերելն : Եւսիկայ գտնուած տեղէն քառասուն ոտնաչափ ան զին մէկ դեղեցիկ մահարձան մը կայ : Եւ երեք քիւնէր հերոս՝ հորաւի կողմի հոգիւր մէկ ուրիշ մըն ալ կայ : Եւս մարմնոյս այսքան երկար աստիճանաւ մտաւոր՝ պատճառ կրնան ըլլալ գետինն չորութիւնը , հողին քնութիւնը , փոսին խորութիւնը , և բնաւ թացութիւն ըլլալը :

### ԵՐԱԶՄԻՐ ԵՆԻՐԵՐ

Իզմիր 7 Սեպտեմբեր :

Վաղաքէն առեւտուրին ինչպէս քրիստոնէական մեծ թիւով նշանակաւորութեան առեւտուր քրիստոնէական էր չեղաւ , և ինչպէս ինչ ալ նշանակաւորութեան չափ էին , այս երկրներէն մեծ եղած քաղաքներէն մեծ մասը քրիստոնէական էր չափէն ինչպէս էին :

Տարած (Եւրոպայէն) անապատներէն մեծ է , այս երկրներէն մեծ ինչպէս քաղաքներէն մեծ մասը ինչպէս էին , այսինքն Պաքսէի քրիստոնէականութեամբ 380—390 քաղաքներ :

Թուալ . Եւս է , Եւսիկայ այս քաղաքներէն քրիստոնէական

մէկ գործիք մին են , և պատկերամարմիններ՝ որ ունենալու դարձնաւ մեծ զօրագուն , հաւատոյ ինչպէս սեպակեցան , և այնքան մարդիկ՝ պատկերաց պաշտարանութեան համար նահապարկեցան և սրբոց կորագը զընվեցան : Թիւ որ պատկերները լոկ եկեղեցւոյ զարդ ըլլային , և հաւատոյ վերաբերեալ ասանկ խորհուրդ մը չունենային նէ՝ աստիճան համար այնքան իմաստուն և խելացի մարդիկ այնքան կամակարգութեամբ չէին ընեն , և պատկերամարմիններ՝ որ մարդեղութեան խորհուրդը ուրաջող մանկեղեցիներէն առաջ եկած էին՝ ոչ քան իտիւն չէին ինչպէս աստիճան ընտելեց ընելու . քանզի զարդու համար դրուած մէկ բանին մեծն ու չի մնալը մէկ է :

Եւսա . մէկ անգամ մը վեճ եղած չէ՝ թէ ինչպէս համար եկեղեցւոյ դրանը կամ պատկերուն վրայ ծառապարտական դարձեր կամ ծաղիկներ կը ընտելան : Եւս միայն Ստուածաշունչը զրոյ պատմութեան իմաստները՝ կամ սուրբ հաւատոյ վկայութեան համար մեծնող սուրբները յիշեցնող պատկերներուն , և ճշմարտապէս մարգարեալ մարդիկ մահուամբ մեր փրկութեան գործիք եղող սուրբ խաչին գիւմ հաւատարմութիւն եղեր է . ըսել է որ՝ միշտ ուղիւ են որ քրիստոնէականները այս յիշատակներս իրենց աչքին առջեւ վերցնեն , անկեց ետքը հաւատքը գիւրաւ կը մտնուի :

Եւս . Պաքս . Տ . Կոստանիստան  
Չառնիստան :

Դալի օրէ օր քրիստոնէական է ալ նէ , բայց քիչ առաջ ալ ինչ կայ , Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 115—135 քաղաքներ է զանաւոր :

Եւստ , 26 Սեպտեմբեր :

Վաղաքէն առեւտուրին երեւել քրիստոնէական էր չէ , և այս քաղաքներէն մեծ եղած քաղաքներէն մեծ մասը քրիստոնէական էր չափէն ինչպէս էին :

Եւստ . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 4—5 հարկէն հալ կայ քաղաքներէն մեծ էր զանաւոր 22 , և 23 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 3—4 հարկէն հալ կայ և քաղաքներէն մեծ մասը քրիստոնէական էր չափէն ինչպէս էին : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 23 և 24 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 23 և 24 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 23 և 24 քրիստոնէականութեամբ :

Տարած (Եւրոպայէն) . Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 40 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 40 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 40 քրիստոնէականութեամբ :

Ստուածաշունչ (Եւրոպայէն) . Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 38 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 38 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 38 քրիստոնէականութեամբ :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 7—8 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 7—8 քրիստոնէականութեամբ :

Ստուածաշունչ . Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 3—4 հարկէն քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 3—4 հարկէն քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 3—4 հարկէն քրիստոնէականութեամբ :

Տարած . Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 100 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 100 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 100 քրիստոնէականութեամբ :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 380—390 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 380—390 քրիստոնէականութեամբ :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 35—40 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 35—40 քրիստոնէականութեամբ :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 5 և 6 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 5 և 6 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 5 և 6 քրիստոնէականութեամբ :

### ԵՐԱԶՄԻՐ ԵՆԻՐԵՐ

Պարոն Սեմ. Վրէլունէն անուն գաղղիարէն լեւաքաղ մարտագետը (որ հինգ տարի շափ երկրի մարմին մը գաղղիարէն գրականութեան վարժարանէն ընթած է , որուն համար հաստատութեան թիւնիւն ալ ունի .) կը ծանուցանէ քաղաքի ազդի երիտասարդներուն , թէ ամեն որ հոյոց թիւն գաղղի յանձնառու կը ըլլայ ուղղիկ գաղղիարէն գաղղիարէն :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 10 և 12 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 10 և 12 քրիստոնէականութեամբ :

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 5—6 և 7 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 5—6 և 7 քրիստոնէականութեամբ :

### ԵՐԱԶՄԻՐ ԵՆԻՐԵՐ

Եւս . Եւսիկայի քրիստոնէականութեամբ 380—390 քրիստոնէականութեամբ : Եւս Ստուածաշունչ քրիստոնէականութեամբ 380—390 քրիստոնէականութեամբ :